

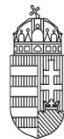
FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTERIUM

A vetőmagágazatot érintő aktuális szabályozási kérdések

Dr. Feldman Zsolt

agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkár
Földművelésügyi Minisztérium

Martonvásár, 2014. szeptember 25.

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Vetőmagtermesztés I.

- Hazánk a világ **5. legnagyobb vetőmag exportőre** volt 2013-ban.
- A szaporítóanyag termőterületét tekintve pedig az európai ranglista **7. helyét** foglaljuk el.
- A vetőmag-termesztési ágazat közel 700 millió euróval járult hozzá Magyarország nemzeti jövedelméhez.
- A vetőmagtermesztés körülbelül **60.000 szezonálisan és mintegy 5000 teljes munkaidőben** foglalkoztatott mezőgazdasági alkalmazott számára biztosított jövedelmet.
- Közel **120 ezer hektáron** folyt előállítás, az előállított vetőmag mennyisége megközelítette a **370 ezer tonnát**.
- 2013-ban a szaporítóanyag-előállítás területe a 2012. évihez képest és az elmúlt 5 év átlagához viszonyítva is emelkedést mutatott.

Vetőmagtermesztés II.

- 2013-ban több mint **100 különböző fajból**, közel **1600 fajta növény** vetőmagja került szaporításra és minősítésre
  - A legtöbb – **436 fajta** – a **kukorica** fajon belül szemlézett
  - Jelentős a szemlézett fajtaszám a **búza** esetében is, összesen **183 darab**
  - Kiemelhető a szemlézett fajok közül még a **69 db árpafajta**, az **55 db szójafajta**, valamint az **52 db napraforgó-fajta**
- Kukorica vetőmag termeszto terulete meghaladta a 39.000 hektárt, a búzáé a 30.000 hektárt, az árpafajták termeszto terulete 7.400 hektár, a napraforgófajtáké 5.400 hektár, a szójáé közel 3.300 hektár, a káposztarepce fajtáké 1.900 hektár volt.
- A zöldség vetőmagoknál elsősorban standard vetőmagot termesztek mintegy 4.400 hektáron, a legjelentősebb zöldségfaj a zöldborsó (4.170 hektár), további jelentős fajok: csemegekukorica, bab, spenót, paprika, vöröshagyma, paradicsom, petrezselyem, uborka.

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

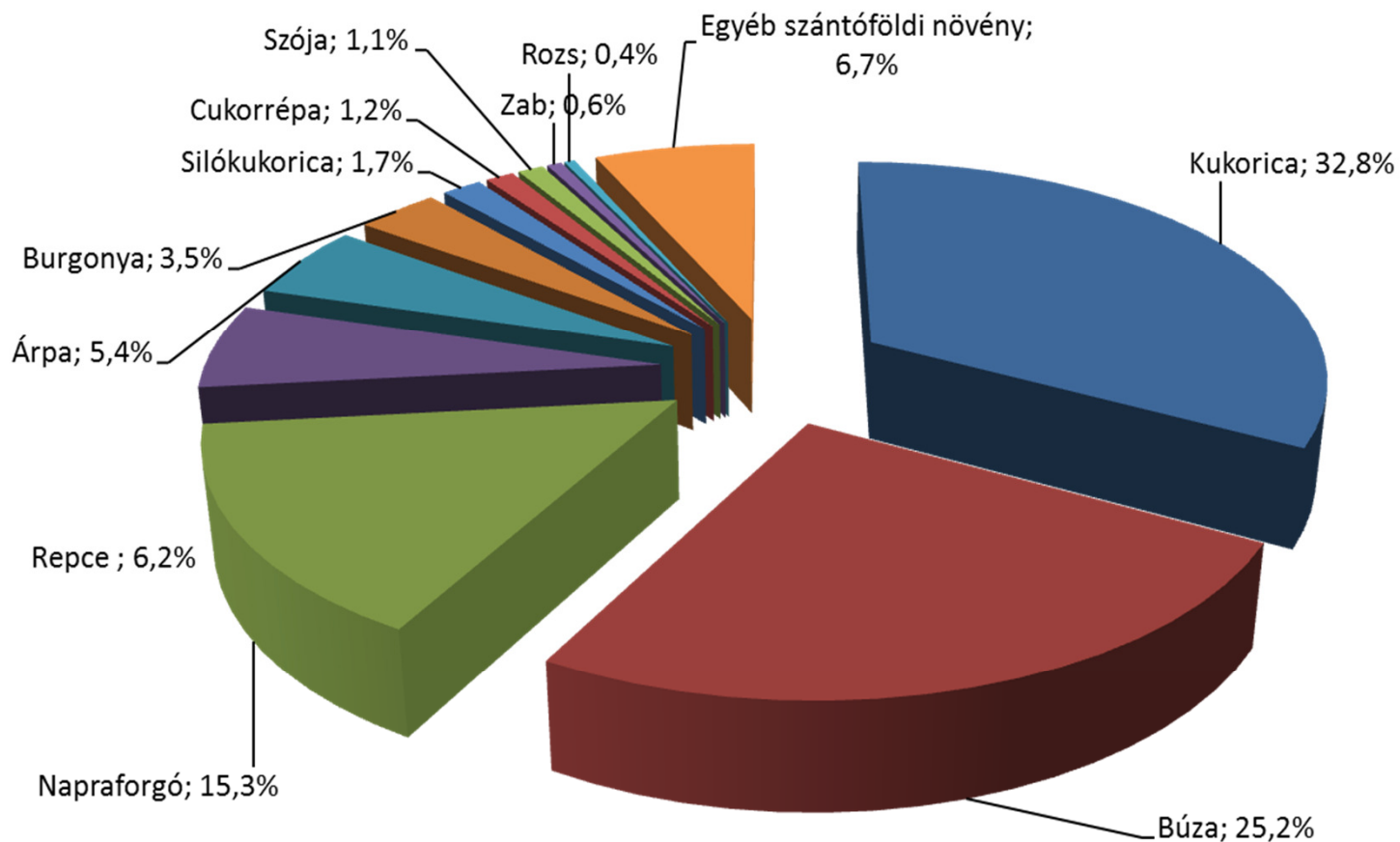
A főbb szántóföldi növények betakarított területe 2013 (ezer hektár)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Búza	1 192	1 177	1 079	1 230	1 191	1 088
Kukorica	1 130	1 146	1 011	978	1 071	1 254
Árpa	330	321	281	261	275	263
Zab	61	52	51	54	53	51
Rozs	44	40	37	33	35	35
Napraforgó	550	535	502	580	615	594
Repce	247	261	259	234	165	202
Burgonya	25	22	21	21	25	20
Cukorrépa	10	14	14	15	19	18

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

A szántóföldi növénytermesztés szerkezete 2013-ban

Szaporítóanyagok forgalmazására vonatkozó európai uniós szabályozás I.

- Az Európai Bizottság 2013. május 6-án nyújtotta be a növényi szaporítóanyagokra vonatkozó rendelet-javaslatát.
- A rendeletervezet része egy 5 jogszabályt tartalmazó csomagnak (állategészségügy, növényegészségügy, növényi szaporítóanyagok, hatósági ellenőrzések valamint az ellenőrzések költségvetésére vonatkozó jogszabályok), amely a teljes agrár-élelmiszeripari láncra érvényes egészségügyi és biztonsági előírások végrehajtásának megerősítését célzó intézkedéscsomagra irányul.

Szaporítóanyagok forgalmazására vonatkozó európai uniós szabályozás II.

Az Olasz Elnökség folytatni kívánja a kompromisszumos szövegtervezet kidolgozását az Európai Bizottság várhatóan októberben benyújtott tervezete alapján.

A magyar prioritások nem változtak:

- Magyarország a szaporítóanyag forgalmazás és a fajták minősítésében az eddigi szigorú hatóság kontroll fenntartását képviseli.
  - A jogszabályok egyszerűsítése során meg kell őrizni a tagállamok döntési jogosultságát a későbbi rendelet-alkotásokban (a bizottsági felhatalmazások számának, kiterjedtségének csökkentése).
  - Meg kell tartani a nemzeti vizsgáló hatóságok önállóságát.
  - Az erdészeti szaporítóanyagokat a szabályozásból ki kell venni.
-

Köztermesztés szabályozása (GMO)

I. GMO mentesség („köztermesztési javaslat csomag”)

- Az Európai Bizottság 2010. július 14-én adta ki a GMO-kra vonatkozó javaslatát, melynek célja – a tudományos alapokon nyugvó, jelenlegi európai uniós engedélyezési rendszer módosítása nélkül – annak biztosítása, hogy a tagállamok szabadon dönthessenek arról, hogy a területük egészén vagy egy részén korlátozzák, illetve megtiltják-e a GMO-k termesztését.
  - Ezt a GMO-k környezetbe történő szándékos kibocsátásáról szóló jelenleg hatályos 2001/18/EK irányelv módosításával tervezi megvalósítani, azaz az irányelv kiegészülne egy új cikkel, amely lehetővé tenné a tagállamok számára az egyes, a hatályos európai uniós jogszabályi rendelkezések értelmében európai szinten már engedélyezett GMO-k termesztésének tiltását.
  - A bizottsági javaslat szerint a **TILTÁST**, melyről a **politikai megállapodás a környezetvédelmi miniszterek tanácsülésén ez év június 12-én jött létre** az uniós engedélyezési rendszer keretén belül végzett **környezeti vagy egészségügyi kockázatértékeléstől eltérő indokok (PÉLDÁUL GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI ÉRVEK)** alapján is megtehetik a tagállamok.
-

Nagójai Jegyzőkönyv

- 2014. július 13-ig 51 állam hagyta jóvá a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférésről, valamint a hasznosításukból származó hasznok igazságos és méltányos megosztásáról szóló Nagójai Jegyzőkönyvet, így az 2014. október 12-én hatályba lép.
  - Magyarország 2014. április 29-én, az Európai Unió tagállamai közül elsőként helyezte letétbe ratifikációs okiratát. A Jegyzőkönyv hatályba lépése nagyobb jogi biztonságot, és áttekinthetőséget fog biztosítani a genetikai erőforrások, és hagyományos tudás tekintetében mind a szolgáltató, mind a felhasználó fél számára, egyúttal ösztönöz a biológiai sokféleség megőrzésére, és az erőforrások fenntartható használatára.
  - Az Európai Unió 2014. április 16-án elfogadta az Európai Parlament és Tanács 511/2014/EU rendeletét a genetikai erőforrásokhoz való hozzáféréssel és a hasznosításukból származó hasznok igazságos és méltányos megosztásával kapcsolatban a felhasználókra vonatkozó, a Nagójai Jegyzőkönyv szerinti, az Unióban alkalmazandó megfelelési szabályokról. **E rendelet egyes részei a Nagójai Jegyzőkönyv hatályba lépésével egy időben, más részei egy évvel később lépnek hatályba.** Az európai uniós rendelet hazai végrehajtási szabályozásának kidolgozása megkezdődött.
-

A közvetlen támogatások új rendszere Magyarországon

Degresszivitás

Kötelező elemek

- Alaptámogatás (SAPS)
- „Zöld” komponens
- Fiatal gazdálkodóknak juttatott támogatás

Önkéntes elem

- Termeléshez kötött támogatás

Degresszivitás

A támogatás feltétele a kölcsönös megfeleltetés intézkedéseinek betartása

VAGY

Az ország számára önkéntes, a gazdák számára választható elem

A kisgazdaságok számára kialakított egyszerűsített támogatási rendszer

„Zöld” komponens

- **Kötelező a tagállam és a gazdák számára is**, a közvetlen kifizetési nemzeti keretösszeg **30%-a** (a zöldítés is átalánytámogatás, értéke minden termelőnél egyforma!!).
- Általános érvényű (kivéve kiscgazdálkodók) minden gazdálkodó számára, évenkénti és nem szerződéses formájú.
- A kölcsönös megfeleltetés követelményein túlmutat.
- Az **ökológiai tanúsítvánnyal** rendelkező és az átállás alatt lévő területek automatikusan jogosultak a zöldítés támogatásra.
- **Feltételei:**
  - tárgyévben termesztett **növények diverzifikálása**;
  - **állandó gyepek fenntartása**;
  - **ökológiai célterület fenntartása** (támogatásra jogosult szántóterület nagysága szerint).

„Zöld” komponens I. – Terménydiverzifikáció I.

- Nem ugyanazt jelenti, mint a vetésváltás: a vetésváltás = időbeliség; termény diverzifikáció = térbeliség.
- Követelmények:
  - **10 ha alatt 1 növény;**
  - **10 ha szántó felett 2 növény (különböző nemzetség)** (a fő növénykultúra a szántó terület legfeljebb 75%-át foglalhatja el);
  - **30 ha szántó felett 3 növény (különböző nemzetség)** termesztésének kötelezettsége (a fő növénykultúra nem teheti ki a szántóterület több, mint 75 %-át, továbbá a két fő növénykultúra együttesen nem érheti el a szántóterület több, mint 95 %-át);
- A **őszi** és a **tavaszi** terményeket különböző növénykultúráknak kell tekinteni, még abban az esetben is, ha ugyanahhoz a nemzetséghez tartoznak.
- Bármely egy nemzetségbe tartozó faj külön kultúrának tekintendő a következő növénycsaládokban:
  - **káposztafélék (pl.: karalábé, fejes káposzta, őszi káposzta repce),**
  - **burgonyafélék (burgonya, dohány, paradicsom, fűszerpaprika, padlizsán),**
  - **kabakosok (sütőtök, uborka, görögdinnye) esetében.**

„Zöld” komponens I. – Terménydiverzifikáció II.

Terménydiverzifikáció alól mentesülő üzemtípusok:

- 1. Amennyiben szántóterületének egészén a növénytermesztési ciklus jelentős részében rizst vagy indiánrizst termel.**
- 2. Amennyiben szántóterületének több, mint 75%-a**
  - parlagon hagyott terület, vagy ideiglenes gyep, vagy egyéb egynyári takarmánynövény, vagy az előzőek kombinációja;
  - és a fennmaradó szántóterület nem haladja meg a 30 hektárt;
- 3. Amennyiben a támogatható mezőgazdasági területének több, mint 75%-a**
  - állandó gyep, vagy ideiglenes gyep, vagy egyéb egynyári takarmánynövény, vagy rizs, indiánrizs, vagy az előzőek kombinációja;
  - és a fennmaradó szántóterület nem haladja meg a 30 hektárt;
- 4. Amennyiben az adott évben bejelentett szántóterület több, mint 50%-át a mezőgazdasági termelő az előző évi egységes kérelmében nem jelentette be és a szántóterület egészén az előző naptári évtől eltérő növényeket termeszt.**

„Zöld” komponens II. – Állandó gyepterület

- A 2012. évi bázishoz viszonyítva csak **5%-ban csökkenhet** az állandó gyepek nagysága;
- **Tagállami szintű monitoring**, de a **visszaállítás a mezőgazdasági üzemek szintjén** jelent kötelezettséget;
- **Visszaállítási kötelezettség** az állandó gyepterületté való visszaalakításra vonatkozik, olyan földterületek esetében ahol a korábbi időszakban állandó legelőként vagy állandó gyepterületként használt földterületet valamilyen más célú földterületté alakították át;
- **Natura 2000 gyepek** más célú földterületté alakítása **tiltott!**

„Zöld” komponens III. – Ökológiai célterület (EFA)

- Csak **15 hektár szántó felett kötelező**;
- A **bevezetés kétlépcsős**: 2015-től a szántóterület **5%**, majd egy 2017. évi felülvizsgálatától függően akár **7%**;
- A célterületként elszámolható területnek **nem kell támogatható területnek lennie, és lehetőség nyílik a szomszédos nem saját kezelésben lévő EFA területek elszámolására is!**
- Magyarországon elszámolható az ökológiai célterületek teljes köre, az itthon nem jellemző kőfal kivételével;

„Zöld” komponens III. – Ökológiai célterület (EFA)

Az ökológiai fókuszterület fenntartása alól mentesülő üzemtípusok:

1. Amennyiben szántóterületének több, mint 75%-a:

- parlagon hagyott terület; vagy ideiglenes gyep; vagy egynyári takarmánynövény; vagy hüvelyes növény; vagy az előzőek kombinációja;
- és a fennmaradó szántóterület nem haladja meg a 30 hektárt.

2. Amennyiben a támogatható mezőgazdasági területének több, mint 75%-a

- állandó gyep; vagy ideiglenes gyep; vagy egyéb egynyári takarmánynövény; vagy rizs, indiánrizs; vagy az előzőek kombinációja;
- és a fennmaradó szántóterület nem haladja meg a 30 hektárt.

Zöld” komponens III. – Ökológiai célterület

Magyarországon elszámolható ökológiai célterületek (EFA-területek)

- a) **parlagon hagyott földterület:** természetből kivont terület, ahol a HMKÁ követelményei teljesülnek;
- b) **teraszok:** Mo.-n szántóterületen nem jellemző;
- c) **tájképi elemek:** (1) fás szárú növényzettel borított sávok; (2) elszigetelten álló fák; (3) fasor; (4) fa- és bokorcsoport; (5) táblaszegély; (6) tavak; (7) vizes árkok;
- d) **védelmi sávok:** A HMKÁ jogszabályban meghatározott védelmi sávok ismertethetőek el ökológiai célterületként.
- e) **agrár-erdészeti hektárok:** Az EMVA-ból finanszírozott támogatással létrehozott agrár-erdészeti hektárok.
- f) **erdőszélek:** Olyan min. 1 és max. 10 m közötti, erdővel határos támogatható sávok, melyeken végezhető mezőgazdasági termelés.
- g) **rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvénnel beültetett területek,** amelyeken nem használnak ásványi műtrágyát és/vagy növényvédő szereket;
- h) egyes erdősített területek: EMVA támogatásból erdősített területek;
- i) **ökológiai jelentőségű másodvetés:** Olyan másodvetés, melyet különböző növényfajok magkeverékének vetésével hoztak létre;
- j) **nitrogénmegkötő növényekkel beültetett területek;**

A közvetlen támogatások várható értékeinek* alakulása

Támogatási jogcím	Várható támogatási összeg
SAPS + zöldítés:	226 €/hektár (144,7+81,3 €) (67 800 forint/ha(43 410 + 24390))
Fiatal gazdák kiegészítő támogatása:	67,5 €/hektár 20 250 forint/ha
Termeléshez kötött támogatások:	ágazattól/teljesítménytől függő (összesen 201,9 M €/év 60,57 milliárd forint/év)
Kisgazdaságok egyszerűsített egyösszegű támogatása: (Kerekítés 500 €-ig, 500-1250 € között annyi támogatás, mint amennyi a normál rendszerben járna.)	max. 1250 €/év/termelő (375 000 forint/év/termelő)

* Becsült értékek 300 HUF/EUR árfolyamon számolva

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

**Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!**
